

(۱) نشان دهید که نسبت دو بیشینه متوالی در جابجایی یک نوسانگر هماهنگ میرا مقداری ثابت است. (نکته: بیشینه‌ها در نقاط تماس منحنی جابجایی یا منحنی $Ae^{-\gamma t}$ واقع نمی‌شود.)

(۲) دوره تناوب یک نوسانگر وقتی نامیراست برابر T_0 است، و وقتی میراست برابر T_d است. فرض کنید بعد از n نوسان، دامنه نوسانگر میرا به $\frac{1}{e}$ مقدار اولیه‌اش کاهش پیدا می‌کند. نشان دهید که

$$\frac{T_d}{T_0} = \left(1 + \frac{1}{4\pi^2 n^2}\right)^{\frac{1}{2}} = \left(1 + \frac{1}{8\pi^2 n^2}\right)$$

که عبارت آخر رابطه بالا برای n های بزرگ صادق می‌باشد.

(۳) برای یک حرکت نوسانگر کند میرا که تحت تاثیر نیروی واداشته $F_0 \cos(\omega t + \theta_0)$ قرار دارد، قسمت ناهمگن معادله حرکت برابر $A \cos(\omega t + \theta_0 - \Phi)$ است که

$$A = A(\omega) = \frac{F_0}{m\sqrt{(\omega_0^2 - \omega^2)^2 + 4\gamma^2\omega^2}}$$

$$\Phi = \Phi(\omega) = \tan^{-1}\left(\frac{2\gamma\omega}{\omega_0^2 - \omega^2}\right)$$

می‌باشد. در اینجا برای سادگی $A(\omega)$ را بدون بعد و $\Phi(\omega)$ را باز نویسی کرده‌ایم

$$A'\left(\frac{\omega}{\omega_0}\right) = \frac{mA(\omega)\omega_0^2}{F_0} = \frac{1}{\sqrt{\left(1 - \left(\frac{\omega}{\omega_0}\right)^2\right)^2 + 4\left(\frac{\gamma}{\omega_0}\right)^2\left(\frac{\omega}{\omega_0}\right)^2}}$$

$$\Phi\left(\frac{\omega}{\omega_0}\right) = \tan^{-1}\left(\frac{2\left(\frac{\gamma}{\omega_0}\right)\left(\frac{\omega}{\omega_0}\right)}{1 - \frac{\omega^2}{\omega_0^2}}\right)$$

الف) منحنی دامنه تشدید (یعنی $A'\left(\frac{\omega}{\omega_0}\right)$) و فاز تشدید $\Phi\left(\frac{\omega}{\omega_0}\right)$ قسمت واداشته حرکت را برحسب فرکانس نیروی واداشته $\frac{\omega}{\omega_0}$ به ازای مقادیر مختلف $0 \leq \frac{\gamma}{\omega_0} \leq 1$ رسم کنید. ب) فرکانسی تشدید که در آن دامنه تشدید به بیشینه مقدار خود می‌رسد را بدست آورید. جواب را وقتی $\frac{\gamma}{\omega_0} \rightarrow 0$ بررسی کنید. ج) متوسط زمانی انرژی جنبشی، $\langle K \rangle_{time}$ ، متوسط زمانی پتانسیل، $\langle V \rangle_{time}$ ، و متوسط زمانی انرژی کل، $\langle E \rangle_{time} = \langle K \rangle_{time} + \langle V \rangle_{time}$ ، را بدست آورید. د) فرکانسهایی که در آن متوسط زمانی انرژی جنبشی، متوسط زمانی انرژی پتانسیل و متوسط زمانی انرژی کل بیشینه‌اند را بدست آورید.

(۴) الکترونی در یک میدان نیروی متشکل از میدان الکتریکی $\vec{E} = \hat{j}E$ و میدان مغناطیسی

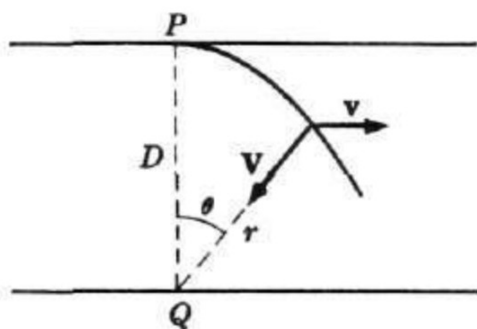
کند. مکان اولیه الکترون را مبدا و سرعت اولیه را بصورت $\vec{v}_0 = \hat{i}v_0$ انتخاب کنید. معادله حرکت الکترون را در سه بعد بدست آورید.

(۵) حرکت پرتابه‌ی سه بعدی را بررسی کنید که تحت تاثیر گرانش و نیروی اصطکاک متناسب با سرعت قرار دارد. ذره با سرعت اولیه $\vec{v}_0 = \hat{i}\dot{x}_0 + \hat{j}\dot{y}_0 + \hat{k}\dot{z}_0$ از مبدا پرتاب می‌شود. الف) معادله حرکت ذره را بدست آورید. ب) برای مقادیر کوچک و بزرگ t معادلات حرکت را بررسی کنید. ج) معادله مسیر حرکت پرتابه بدست آورید.

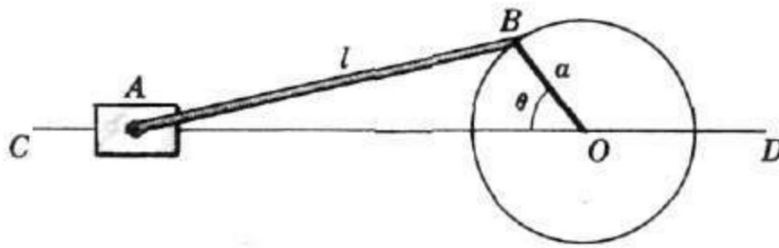
(۶) پرتابه‌ای در نظر بگیرید که با سرعت اولیه $\vec{v}_0 = \hat{i}\dot{x}_0 + \hat{j}\dot{y}_0 + \hat{k}\dot{z}_0$ در حضور بادی با سرعت $\vec{v}_w = \hat{j}v_w$ و مقاومت هوایی متناسب با سرعت از مبدا پرتاب می‌شود. معادلات حرکت را برای مختصات x ، y و z بر حسب زمان t حل کنید. فرض کنید پرتابه در نقطه (x_1, y_1) به زمین برمی‌گردد. این مکان را تا جمله فقط اول بر حسب b پیدا کنید. نشان دهید که اگر از مقاومت هوا صرفه نظر کنیم، فاصله هدف به نسبت $\frac{v_b \dot{z}_0}{v_w mg}$ تغییر می‌کند و باد باعث تغییر دیگری در جهت y به اندازه $\frac{2bv_w \dot{z}_0}{mg^2}$ می‌شود.

(۷) رودخانه‌ای به عرض w در نظر بگیرید. سرعت آب در نزدیکی ساحل صفر است اما بطور خطی افزایش می‌یابد و به v_c در مرکز رودخانه می‌رسد. اگر قایقی از یک ساحل در جهت عمود بر رودخانه با سرعت v_b پارو بزند، نشان دهید وقتی به ساحل دیگر می‌رسد به اندازه $\frac{v_c w}{v_b}$ در جهت حرکت آب منحرف شده است.

(۸) رودخانه‌ای به عرض D را در نظر بگیرید که سرعت آب در داخل آن ثابت و برابر v است. قایقی قصد دارد از نقطه P در یک طرف رودخانه به نقطه مقابل خود Q در طرف دیگر رودخانه برود. قایقران با سرعت ثابت V همواره بطرف نقطه Q پارو می‌زند. اگر فاصله لحظه‌ای قایق از نقطه‌ی Q و زاویه‌ی بین $\vec{r}$ و $\vec{PQ}$ باشد، مسیر حرکت قایق یعنی $r(\theta)$ را بدست آورید.

(۹) مطابق شکل، AB میله‌ی پیستونی به طول l است. اگر A در امتداد خط CD حرکت کند در حالیکه B با سرعت زاویه ثابت ω حول دایره‌ای به شعاع a و مرکز O حرکت می‌کند. الف) سرعت و ب) شتاب حرکت پیستون A را پیدا کنید.

۱۰) کدامیک از نیروهای زیر پایستار هستند؟ پتانسیل متناظر آنهایی که پایستار هستند را پیدا کنید.

$$F_x = 3az(x^2 - y^2), \quad F_y = -6azxy, \quad F_z = ax(x^2 - 3y^2)$$

$$F_x = -ay^2, \quad F_y = ayz, \quad F_z = -ay^2$$

$$F_x = ax^2yz, \quad F_y = bxy^2z, \quad F_z = cxyz^2$$

$$F_x = cx^2yz, \quad F_y = cxy^2z, \quad F_z = cxyz^2$$

$$F_x = ax^2y, \quad F_y = axy^2, \quad F_z = az^3$$

$$F_x = axe^{ax^2+by^2+cz^2}, \quad F_y = bye^{ax^2+by^2+cz^2}, \quad F_z = cze^{ax^2+by^2+cz^2}$$

$$F_x = Kxyz, \quad F_y = Kxyz, \quad F_z = Kxyz$$

$$F_x = Kx, \quad F_y = Ky, \quad F_z = Kz$$

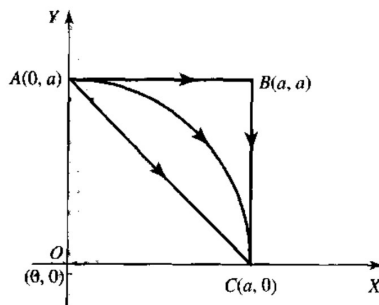
$$F_x = Kx^2ye^{az}, \quad F_y = Kxy^2e^{az}, \quad F_z = Kx^2y^2e^{az}$$

۱۱) جسمی به جرم m از سه مسیر متفاوت نمایش داده شده مطابق شکل، از A به C برده می‌شود: الف) از A به B و از B به C ، ب) در طول یک خط مستقیم از A به C و ج) در طول قوس یک دایره‌ای از A به C کار انجام شده در هر مورد را برای هر یک از سه نیروی زیر محاسبه کنید

$$\vec{F} = kx\hat{i} + ky\hat{j}$$

$$\vec{F} = \frac{k}{x}\hat{i} + \frac{k}{y}\hat{j}$$

$$\vec{F} = x^2\hat{i} + y^2\hat{j}$$

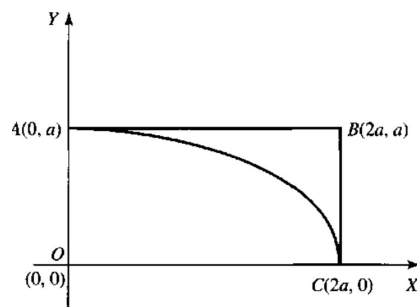

۱۲) جسمی به جرم m از سه مسیر متفاوت نمایش داده شده مطابق شکل، از A به C برده می‌شود: الف) از A به B و از B به C و ب) در طول قطعه‌ای از یک بیضی از A به C . کار انجام شده در هر مورد را برای هر یک از سه نیروی زیر محاسبه کنید

$$\vec{F} = kx\hat{i} + ky\hat{j}$$

$$\vec{F} = 2y\hat{i} - 2x\hat{j}$$

$$\vec{F} = x^2y\hat{i} + xy^2\hat{j}$$

۱۳) در لحظه $t = 0$ نیروی $\vec{F}(t) = at\hat{i} + bt^2\hat{j} + ct^3\hat{k}$ به ذره ساکن به جرم m در $\vec{r}_0 = 2\hat{i} + 3\hat{j}$ وارد می‌شود. مکان و سرعت ذره را بصورت تابعی t پیدا کنید.

۱۴) در لحظه $t = 0$ نیروی $\vec{F}(t) = at\hat{i} + be^{kt}\hat{j}$ به ذره به جرم m در $\vec{r}_0 = 2\hat{i} + 3\hat{j}$ که با سرعت $\vec{v}_0 = v_{0x}\hat{i} + v_{0y}\hat{j}$ حرکت می‌کند، وارد می‌شود. مکان و سرعت ذره را بصورت تابعی t پیدا کنید.

مظفری